

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ
NAXÇIVAN MÜƏLLİMLƏR İNSTİTUTU PHS

ISSN- 2303-9116

DOI- [10.30546/670832](https://doi.org/10.30546/670832)

Web sayt- [jurnal-nakhti@nmi.edu.az/1](mailto:jurnal-nakhti@nmi.edu.az)

ELMİ ƏSƏRLƏR

(pedaqogika, psixologiya, tarix, filologiya,
riyaziyyat və informatika, biologiya, incəsənət)

№ 4 (82)

Təsisçi: Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu

Qeydiyyatda alınmışdır: Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi
(Şəhadətnamə № 1158, 27.12.2004)

MINISTRY OF SCIENCE AND EDUCATION OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN

NAKHCHIVAN TEACHERS INSTITUTE

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
НАХЧЫВАНСКИЙ ИНСТИТУТ УЧИТЕЛЕЙ

ISSN- 2303-9116

DOI- [10.30546/670832](https://doi.org/10.30546/670832)

Web sayt- [jurnal-nakhti@nmi.edu.az/1](mailto:jurnal-nakhti@nmi.edu.az)

SCIENTIFIC WORKS

(Pedagogy, Psychology, History, Philology, Mathematics and Informatics,
Biology, Fine Arts)

№ 4 (82)

Established: Nakhchivan Teachers Institute

Registered: Ministry of Justice of the Republic of Azerbaijan
(Certificate No. 1158, 27.12.2004)

НАУЧНЫЕ ТРУДЫ

(Педагогика, Психология, История, Филология, Математика и Информатика,
Биология, Искусство)

№ 4 (82)

Учреждено: Нахчыванский институт учителей

Зарегистрировано: Министерство Юстиции Азербайджанской Республики
(Свидетельство № 1158 от 27.12.2004)

NAKHCHIVAN – NTI “Mekteb”, 2025
НАХЧЫВАН – НИУ «Мектеб», 2025

REDAKSİYA HEYƏTİ

BAŞ REDAKTOR: **MƏMMƏDOV Elşən Neymət oğlu**
Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun rektoru vəzifələrini icra edən,
riyaziyyat üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

BAŞ REDAKTORUN MÜAVİNİ: **QURBANLI Qurban Məmməd oğlu**
Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun elm və innovasiya məsələləri üzrə prorektoru,
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

MƏSUL KATİB: **HÜSEYNOVA Gülnar Rüstəm qızı**
Elmi fəaliyyətin təşkili və təhlili üzrə baş metodist

ELM SAHƏLƏRİ ÜZRƏ REDAKSİYA HEYƏTLƏRİ

PEDAQOGİKA

CAMALOV Kamal Həsən oğlu – pedaqogika üzrə elmlər doktoru, dosent – elmi redaktor;
SADIQOV Fərahim Balakışi oğlu – pedaqogika üzrə elmlər doktoru, professor;
ABBASOV Akif Nurağa oğlu – pedaqogika üzrə elmlər doktoru, professor;
PƏLƏNGOV Əbülfət Qulam oğlu – pedaqogika üzrə elmlər doktoru, professor;
KURALBAYEVA Aliya Axmetkarimovna – pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent, Xoca Əhməd Yasəvi adına Beynəlxalq Qazax-Türkiyə Universiteti (Qazaxıstan);
VƏLİYEV Rövşən Xəlil oğlu – pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

PSIXOLOGİYA

QULİYEV Çapay Qadir oğlu – psixologiya üzrə fəlsəfə doktoru – elmi redaktor;
ƏLİYEV Bəxtiyar Həməzə oğlu – AMEA-nın müxbir üzvü, psixologiya üzrə elmlər doktoru, professor, Milli Məclisin deputatı, Milli Məclisinin Elm və Təhsil Komitəsinin sədr müavini;
ƏLİYEVA Gültac Bədal qızı – psixologiya üzrə fəlsəfə doktoru, professor;
BEYSENOVA Juparkul Jumabayevna – psixologiya elmləri namizədi, dosent, Qazax Milli Qadın Pedaqoji Universiteti (Qazaxıstan);
ASLANOVA Səbinə Ramiz qızı – pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent
HACIYEVA Salatın Bəyalı qızı – psixologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

TARİX

SIXƏLİYEV Emin Arif oğlu – tarix üzrə elmlər doktoru, dosent – elmi redaktor;
HACIYEV İsmayıl Muxtar oğlu – AMEA-nın həqiqi üzvü, tarix üzrə elmlər doktoru, professor, AMEA Naxçıvan Bölməsinin sədri;
SƏFƏRLİ Hacıfəxrəddin Yəhya oğlu – AMEA-nın müxbir üzvü, tarix üzrə elmlər doktoru, professor;
ATNUR İbrahim Etem – tarix üzrə elmlər doktoru, professor, Milli Savunma Universiteti (Türkiyə);
ŞİLDEBAY Sabit Kamitbekoviç – tarix elmləri namizədi, dosent, Abay adına Qazaxıstan Milli Pedaqoji Universiteti (Qazaxıstan);
QULİYEVA Zeynəb Kərim qızı – tarix üzrə elmlər doktoru, dosent

FİLOLOGİYA

SƏFƏROV Yusif Səfər oğlu – filologiya üzrə elmlər doktoru, professor – elmi redaktor;
HƏBİBBƏYLİ İsa Əkbər oğlu – AMEA-nın həqiqi üzvü, filologiya üzrə elmlər doktoru, professor, AMEA-nın prezidenti;
QASIMOV Ramiz Asaf oğlu – filologiya üzrə elmlər doktoru, dosent;
ƏLİYEVA Nuray Yedigər qızı – filologiya üzrə elmlər doktoru, dosent;
QURBANLI Qurban Məmməd oğlu – filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent;
EYVAZOV Həsənəli Cahangir oğlu – filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent;
QULİYEV Şirməmməd Qüdrət oğlu – filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

RIYAZİYYAT VƏ İNFORMATİKA

MƏMMƏDOV Yaqub Yaqub oğlu – riyaziyyat üzrə elmlər doktoru, dosent – elmi redaktor;
BİLALOV Bilal Telman oğlu – AMEA-nın müxbir üzvü, riyaziyyat üzrə elmlər doktoru, professor;
QULİYEV Vaqif Sabir oğlu – AMEA-nın müxbir üzvü, riyaziyyat üzrə elmlər doktoru, professor;
HƏSƏNOV Rövşən Əvəz oğlu – pedaqogika üzrə elmlər doktoru, dosent;
MOŞKALOV Altınbek Koşkarbayevič – fəlsəfə doktoru, dosent Abay adına Qazaxıstan Milli Pedaqoji Universiteti (Qazaxıstan);
NOVRUZOV Azad Sevindik oğlu – pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent; Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin deputatı

BİOLOGİYA

SULTANOV Rauf Lütvəli oğlu – biologiya üzrə elmlər doktoru, professor – elmi redaktor;
TALİBOV Təriyel Hüseyinli oğlu – AMEA-nın həqiqi üzvü, biologiya üzrə elmlər doktoru, professor;
MƏMMƏDOV İsmayıl Bəqiyət oğlu – biologiya üzrə elmlər doktoru, dosent;
MƏRDANLI Seyfəddin Həşimoviç – tibb üzrə elmlər doktoru, professor, Ecolab SC-nin Prezidenti (Rusiya);
AXUNDOV Asif Həməzə oğlu – biologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent;
QULİYEVA Lamiyə Telman qızı – biologiya üzrə fəlsəfə doktoru

İNCƏSƏNƏT

ALLAHVERDİYEVA Həbibə Rəşad qızı – sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Naxçıvan Muxtar Respublikasının əməkdar rəssamı, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisin deputatı – elmi redaktor;
HƏMZƏYEVA Üliyyə Tapdıq qızı – Azərbaycan Respublikasının əməkdar rəssamı, Naxçıvan Muxtar Respublikası Rəssamlar Birliyinin sədri, Milli Məclisin deputatı;
BAYIRJAN Baydilda Nurbekoviç – professor, Qazaxıstan Respublikası Rəssamlıq Akademiyasının müxbir üzvü, Qazaxıstan Milli İncəsənət Akademiyasının Rəssamlıq, heykəltəraşlıq və dizayn fakültəsinin dekanı (Qazaxıstan);
ÇİNGİZ Gülcən Başar – fəlsəfə doktoru, dosent, Giresun Universiteti (Türkiyə);
BABAYEVA Məhəbbət Nizami qızı – musiqisünas, Naxçıvan Musiqi Kollecinin direktoru;
ALİYEV Nizami İsgəndər oğlu – sənətsünas, Naxçıvan Muxtar Respublikası Mükafatı qalibi

Qeyd: Xarici dillərdə dərc olunan məqalələrin redaktəsi üçün jurnalın bölmələri üzrə redaksiya heyətlərinin tərkibinə rus və ingilis dilləri üzrə mütəxəssislər daxil edilmişdir. Nəşrin ümumi redaktəsi ilə ingilis dili üzrə filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Məmmədova İlhamə Mayıs qızı, rus dili üzrə filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Qurbanlı Qurban Məmməd oğlu məşğul olur.

Ünvan: Az – 7003, Naxçıvan şəhəri, Heydər Əliyev prospekti-2
Tel.: (+994)545 32 02, (+994)544 04 41, (+994)544 04 29
E-mail: elmihisse@nmi.edu.az

EDITORIAL BOARD

- Editor-in-Chief:** **MAMMADOV Elshan Neymat**
Acting rector of Nakhchivan Teachers Institute,
Doctor of Philosophy on Mathematics, Associate Professor
- Deputy Editor-in-Chief:** **GURBANLI Gurban Mammad**
Vice-Rector for Science and Innovation Affairs of the Nakhchivan Teachers Institute,
Doctor of Philosophy on Philology, Associate Professor
- Executive Secretary:** **HUSEYNOVA Gulnar Rustam**
Chief Methodologist for the Organization and Analysis of Scientific Activity

EDITORIAL BOARDS ON FIELDS OF SCIENCE

PEDAGOGY

- JAMALOV Kamal Hasan** – Doctor of Sciences on Pedagogy, Associate Professor – Scientific Editor
SADIGOV Farahim Balakishi – Doctor of Sciences on Pedagogy, Professor
ABBASOV Akif Nuraga – Doctor of Sciences on Pedagogy, Professor
PALANGOV Abulfat Gulam – Doctor of Sciences on Pedagogy, Professor
KURALBAYEVA Aliya Akhmetkarimovna – PhD on Pedagogy, Associate Professor, International Kazakh–Turkish University after Khoja Akhmet Yasavi (Kazakhstan)
VALIYEV Rovshan Khalil – PhD on Pedagogy, Associate Professor

PSYCHOLOGY

- GULIYEV Chapay Gadir** – PhD on Psychology – Scientific Editor
ALIYEV Bakhtiyar Hamza – Corresponding Member of the ANAS, Doctor of Sciences on Psychology, Professor, deputy of Milli Majlis, Deputy Chairman of the Science and Education Committee of the Milli Majlis
ALIYEVA Gultaj Badal – PhD on Psychology, Professor
BEYSENOVA Juparkul Jumabayevna – Candidate of Sciences on Psychology, Associate Professor, Kazakh National Woman Pedagogical University (Kazakhstan)
ASLANOVA Sabina Ramiz – PhD on Pedagogy, Associate Professor
HAIJIYEVA Salatin Bayali – PhD on Psychology, Associate Professor

HISTORY

- SHIKALIYEV Emin Arif** – Doctor of Sciences on History, Associate Professor – Scientific Editor
HAIJIYEV Ismayil Mukhtar – Academician of the ANAS, Doctor of Sciences on History, Professor, Chairman of the Nakhchivan Branch of the ANAS
SAFARLI Hajifakhraddin Yahya – Corresponding Member of ANAS, Doctor of Sciences on History, Professor
ATNUR Ibrahim Etem – Doctor of Sciences on History, Professor, National Defence University (Turkey)
SHILDEBAY Sabit Kamitbekovich – Candidate of Sciences on History, Associate Professor, Kazakhstan National Pedagogical University after Abai (Kazakhstan)
GULIYEVA Zeynab Karim – Doctor of Sciences on History, Associate Professor

PHILOLOGY

- SAFAROV Yusif Safar** – Doctor of Sciences on Philology, Professor – Scientific Editor
HABIBBEYLI Isa Akbar – Academician of the ANAS, Doctor of Sciences on Philology, Professor, President of the ANAS
GASIMOV Ramiz Asef – Doctor of Sciences on Philology, Associate Professor
ALIYEVA Nuray Yadigar – Doctor of Sciences on Philology, Associate Professor
GURBANLI Gurban Mammad – PhD on Philology, Associate Professor
EYVAZOV Hasanali Jahangir – PhD on Philology, Associate Professor
GULIYEV Shirmammad Gudrat – PhD on Philology, Associate Professor

MATHEMATICS AND INFORMATICS

- MAMMADOV Yaqub Yaqub** – Doctor of Sciences on Mathematics, Associate Professor – Scientific Editor
BILALOV Bilal Telman – Corresponding Member of ANAS, Doctor of Sciences on Mathematics, Professor
GULIYEV Vagif Sabir – Corresponding Member of the ANAS, Doctor of Sciences on Mathematics, Professor
HASANOV Rovshan Avaz – Doctor of Sciences on Pedagogy, Associate Professor
MOSHKALOV Altunbek Koshkarbayevich – PhD, Associate Professor, Abai Kazakhstan National Pedagogical University (Kazakhstan) after Abai
NOVRUZOV Azad Sevindik – PhD on Pedagogy, Associate Professor; Deputy of the Supreme Majlis of the Nakhchivan Autonomous Republic

BIOLOGY

- SULTANOV Rauf Lutvali** – Doctor of Sciences on Biology, Professor – Scientific Editor
TALIBOV Tariyel Huseynali – Academician of the ANAS, Doctor of Sciences on Biology, Professor
MAMMADOV Ismayil Baghiyyat – Doctor of Sciences on Biology, Associate Professor
MARDANLI Seyfaddin Hashimovich – Doctor of Sciences on Medicine, Professor, President of Ecolab SC (Russian Federation)
AKHUNDOV Asif Hamza – PhD on Biology, Associate Professor
GULIYEVA Lamiya Telman – PhD on Biology

ARTS

- ALLAHVERDIYEVA Habiba Rashad** – PhD on Art Studies, Honored artist of the Nakhchivan Autonomous Republic, Deputy of the Supreme Majlis of the Nakhchivan Autonomous Republic – Scientific Editor
HAMZAYEVA Ulviyya Tapdiq – Honored artist of the Republic of Azerbaijan, Chairman of the Union of Artists of the Nakhchivan Autonomous Republic, Member of Parliament of the Republic of Azerbaijan
BAYIRJAN Baydilda Nurbekovich – Professor, Corresponding member of the Academy of Arts of the Republic of Kazakhstan, Dean of the Faculty of Painting, Sculpture and Design of the Kazakhstan National Academy of Arts (Kazakhstan)
CHINGIZ Gulcan Bashar – PhD, Associate Professor, Giresun University (Turkey)
BABAYEVA Mahabbat Nizami – Musicologist, Director of the Nakhchivan Music College
ALIYEV Nizami Isgandar – Art critic, Laureate of the Nakhchivan Autonomous Republic Award

Note: For the editing of articles published in foreign languages, specialists on English and Russian have been included in the editorial boards of the journal on fields. The overall language editing of the publication is carried out by Ilhama Mayis gizi Mammadova, PhD on Philology, Associate Professor (English language), and Gurban Mammad oghlu Gurbanli, PhD on Philology, Associate Professor (Russian language).

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР

МАМЕДОВ Эльшен Неймат оглу
Исполняющий обязанности ректора Нахчыванского института учителей,
доктор философии по математике, доцент

ЗАМЕСТИТЕЛЬ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА

ГУРБАНЛЫ Гурбан Мамед оглу
Проректор по науке и инновациям Нахчыванского института учителей,
доктор философии по филологии, доцент

ОТВЕТСТВЕННЫЙ СЕКРЕТАРЬ

ГУСЕЙНОВА Гюльнар Рустам гызы
Главный методист по организации и анализу научной деятельности
Нахчыванского института учителей

РЕДАКЦИОННЫЕ КОЛЛЕГИИ ПО ОТРАСЛЯМ НАУК

ПЕДАГОГИКА

ДЖАМАЛОВ Кямал Гасан оглу – доктор педагогических наук, доцент – научный редактор;
САДЫГОВ Ферахим Балакиши оглу – доктор педагогических наук, профессор;
АББАСОВ Акиф Нурага оглу – доктор педагогических наук, профессор;
ПЕЛЕНГОВ Абульфат Гулам оглу – доктор педагогических наук, профессор;
КУРАЛБАЕВА Алия Ахметкаримовна – доктор философии по педагогике, доцент, Международный казахско-турецкий университет имени Ходжи Ахмеда Ясави (Казахстан);
ВЕЛИЕВ Ровшан Халил оглу – доктор философии по педагогике, доцент

ПСИХОЛОГИЯ

ГУЛИЕВ Чапай Гадир оглу – доктор философии по психологии – научный редактор;
АЛИЕВ Бахтияр Гамза оглу – член-корреспондент НАНА, доктор психологических наук, профессор, депутат Милли Меджлиса, заместитель председателя Комитета по науке и образованию;
АЛИЕВА Гюльтадж Бадал гызы – доктор философии по психологии, профессор;
БЕЙСЕНОВА Жупаркул Жумабаевна – кандидат психологических наук, доцент, Казахский национальный женский педагогический университет (Казахстан);
АСЛАНОВА Сабина Рамиз гызы – доктор философии по педагогике, доцент;
ГАДЖИЕВА Салатын Беялы гызы – доктор философии по психологии, доцент

ИСТОРИЯ

ШИХАЛИЕВ Эмин Ариф оглу – доктор исторических наук, доцент – научный редактор;
ГАДЖИЕВ Исмаил Мухтар оглу – действительный член НАНА, Доктора исторических наук, профессор, председатель Нахчыванского отделения НАНА;
САФАРЛИ Гаджифахредин Яхья оглу – член-корреспондент НАНА, доктор исторических наук, профессор;
АТНУР Ибрагим Этем – доктор исторических наук, профессор, Национальный университет обороны (Турция);
ШИЛДЕБАЙ Сабит Камитбекович – кандидат исторических наук, доцент, Казахский национальный педагогический университет имени Абая (Казахстан);
ГУЛИЕВА Зейнаб Керим гызы – доктор исторических наук, доцент

ФИЛОЛОГИЯ

САФАРОВ Юсиф Сафар оглу – доктор филологических наук, профессор – научный редактор;
ГАБИББЕЙЛИ Иса Акбар оглу – действительный член НАНА, доктор филологических наук, профессор, президент НАНА;
ГАСЫМОВ Рамиз Асеф оглу – доктор филологических наук, доцент;
АЛИЕВА Нурай Ядигар гызы – доктор филологических наук, доцент;
ГУРБАНЛЫ Гурбан Мамед оглу – доктор философии по филологии, доцент;
ЭЙВАЗОВ Гасанали Джахангир оглу – доктор философии по филологии, доцент;
ГУЛИЕВ Ширмаммед Гудрат оглу – доктор философии по филологии, доцент

МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА

МАМЕДОВ Ягуб Ягуб оглу – доктор математических наук, доцент – научный редактор;
БИЛАЛОВ Былал Телман оглу – член-корреспондент НАНА, доктор математических наук, профессор;
ГУЛИЕВ Вагиф Сабир оглу – член-корреспондент НАНА, доктор математических наук, профессор;
ГАСАНОВ Ровшан Аваз оглу – доктор педагогических наук, доцент;
МОШКАЛОВ Алтынбек Кошкарбаевич – доктор философии, доцент, Казахский национальный педагогический университет имени Абая (Казахстан);
НОВРУЗОВ Азад Севиндик оглу – доктор философии по педагогике, доцент; депутат Али Меджлиса Нахчыванской Автономной Республики

БИОЛОГИЯ

СУЛТАНОВ Рауф Лютвели оглу – доктор биологических наук, профессор – научный редактор;
ТАЛЫБОВ Тариель Гусейнали оглу – действительный член НАНА, доктор наук по биологии, профессор;
МАМЕДОВ Исмаил Багият оглу – доктор биологических наук, доцент;
МАРДАНЛЫ Сейфеддин Хашимович – доктор медицинских наук, профессор, президент компании «Ecolab SC» (Россия);
АХУНДОВ Асиф Гамза оглу – доктор философии по биологии, доцент;
ГУЛИЕВА Ламия Телман гызы – доктор философии по биологии

ИСКУССТВО

АЛЛАХВЕРДИЕВА Габиба Рашад гызы – доктор философии по искусствоведению, заслуженный художник Нахчыванской Автономной Республики, депутат Верховного Меджлиса Нахчыванской Автономной Республики – научный редактор;
ГАМЗАЕВА Ульвия Тапдыг гызы – заслуженный художник Азербайджанской Республики, председатель Союза художников Нахчыванской Автономной Республики, депутат Милли Меджлиса;
БАЙЫРЖАН Байдылда Нурбекович – профессор, член-корреспондент Академии художеств Республики Казахстан, декан факультета живописи, скульптуры и дизайна Казахской национальной академии искусств (Казахстан);
ЧИНГИЗ Гюльджан Башар – доктор философии, доцент, Гиресунский университет (Турция);
БАБАЕВА Махаббат Низами гызы – музыковед, директор Нахчыванского музыкального колледжа;
АЛИЕВ Низами Искендер оглу – искусствовед, лауреат Премии Нахчыванской Автономной Республики

Примечание - Для редактирования статей, публикуемых на иностранных языках, в состав редакционных коллегий по соответствующим разделам включены специалисты по английскому и русскому языкам. Общее редактирование издания осуществляют: — Мамедова Ильхама Маис гызы, доктор философии по филологии, доцент (английский язык); — Гурбанлы Гурбан Мамед оглу, доктор философии по филологии, доцент (русский язык).

MÜNDƏRİCAT

PEDAQOGİKA: NƏZƏRİYYƏ VƏ TARİX

- 12-20 **QURBAN QURBANLI** Ən müasir təhsil texnologiyalarının elmi-əməli təsnifatına dair bəzi qeydlər
- 21-24 **GÜLMİRA ƏSƏDOVA** Azərbaycan xalqının milli mənəvi irsi: pedaqoji aspekt
- 25-31 **SÜDABƏ MƏMMƏDOVA** Layihə əsaslı və problemyönlü öyrənmə modellərinin müqayisəli təhlilinə dair
- 32-37 **MÜSLÜM NƏZƏROV
NİZAMİ QULİYEV** İnformasiya cəmiyyətində təhsilin inkişafının fəlsəfi xüsusiyyətlərinə dair
- 38-43 **ARZU SƏFƏROVA
NURƏVŞAN CƏFƏROVA** Məsələ həllinin idrak fəallığında rolu haqqında bəzi mülahizələr
- 44-47 **DURNA ƏLƏKBƏROVA** Pedaqoji peşə mədəniyyətinin təlim prosesində və müəllim-tələbə münasibətlərində rolu
- 48-52 **KİFAYƏT ƏHMƏDOVA** Uşaqlarda əmək fəaliyyətinə marağın inkişaf etdirilməsinin sosial-psixoloji aspektləri
- 53-57 **SEVDA HEYDƏROVA** Pedaqoji qiymətləndirmənin xüsusiyyətlərinə dair

PEDAQOGİKA: FƏNLƏRİN TƏDRİSİ METODİKASI

- 58-62 **RÖVŞƏN VƏLİYEV** VIII sinifdə riyaziyyatdan ayrı-ayrı məzmun xətləri üzrə mövzuların tədrisi prosesində fəndaxili və fənlərarası əlaqələrin yaradılması məsələləri
- 63-68 **MİRNAZİM SEYİDOV** “Saxaroza” mövzusunun tədrisi zamanı qarşıya qoyulmuş məqsəd və onun həll yolları
- 69-74 **GÜLNAR HÜSEYNOVA** İbtidai təhsildə informatika və riyaziyyat fənlərinin integrativ təlim modelinə dair bəzi mülahizələr
- 75-77 **ŞƏBNƏM ƏLİYEVA** Oxu materiallarında obrazlı dil üzərində işin metodik xüsusiyyətləri
- 78-84 **KÖNÜL ƏLİYEVA** İnformatika fənninin tədrisində yaradıcı və inkişafetdirici tapşırıqlardan istifadə imkanları
- 85-88 **GÜNAY ƏLİZADƏ** Azərbaycan tarixi fənninin tədrisində mühazirə, seminar və auditoriyadankənar dərslərin təşkilinin təlim nəticələrinə təsiri haqqında bəzi mülahizələr
- 89-93 **AYSUN HACIYEVA** Ali məktəblərdə ingilis dilinin akademik məqsədlər üçün tədrisinin bəzi problemləri və onların həlli yolları
- 94-98 **BABA ƏLİYEV** Riyaziyyat üzrə əlavə riyazi təhsilin həyata keçirilməsində elektron təhsil məzmununun layihələndirilməsi modeli
- 99-104 **AYGÜL SALAYEVA** Tətbiqi məsələlərin həlli üçün riyazi modelləşdirmə
- ### *PSIXOLOGİYA*
- 105-107 **FATMA İSLAMLİ** Kiçik məktəb yaşlı uşaqlarda psixi proseslərin təşəkkülündə təhsil mühitinin rolu
- 108-111 **İNCİ HÜSEYNOVA** Məktəblilərin yaradıcı təfəkkürünün inkişafının pedaqoji və psixoloji aspektləri
- ### *FİLOLOGİYA*
- 112-115 **KAMAL CAMALOV** Yusif Vəzir Çəmənizəminli və Naxçıvan mövzusu

- 116-118 **ƏLİ QASIMOV** İngilis dilində afirmativliyin çatdırılması vasitələri
TARİX
- 119-123 **QORXMAZ HACIZADƏ** Tarixin gedişatına baxışı dəyişən Göbəkli-tərəpə abidəsi haqqında bəzi mülahizələr
RIYAZIYYAT VƏ İNFORMATİKA
- 124-128 **DİLARƏ RƏSULOVA** Qoşma sərhəd məsələlərinin maksimum prinsipinin tətbiqi və ardıcıl yaxınlaşma üsulu ilə həlli
İNCƏSƏNƏT
- 128-133 **HƏBİB ALLAHVERDİYEV** Batal janrının metodiki xüsusiyyətlərinə dair

CONTENTS

PEDAGOGICAL THEORY AND HISTORY

- 12-20 **GURBAN GURBANLI** Some notes on the scientific and practical classification of the latest educational technologies
- 21-24 **GULMIRA ASADOVA** The national moral heritage of the Azerbaijani people: pedagogical aspect
- 25-31 **SUDABA MAMMADOVA** Comparative analysis of project-based and problem-based learning models
- 32-37 **MUSLUM NAZAROV
NIZAMI GULIYEV** On the philosophical characteristics of the education development in the information society
- 38-43 **ARZU SAFAROVA
NURAVSHAN JAFAROVA** Some view points on the role of problem solution in cognitive activity
- 44-47 **DURNA ALEKBEROVA** The role of pedagogical professional culture in the teaching process and teacher-student relationships
- 48-52 **KIFAYAT AHMADOVA** Development of interest in labor activity among children and its socio-psychological aspects
- 53-57 **SEVDA HAYDAROVA** Features of pedagogical assessment

PEDAGOGY: METHODOLOGY OF TEACHING SUBJECTS

- 58-62 **ROVSHAN VALIYEV** Issues of creating intra and interdisciplinary connections in teaching topics along content lines in the VIII grade Mathematics
- 63-68 **MIRNAZIM SEYIDOV
ARUS ABBASOVA** The goal set in teaching the topic “Sucrose” and its solution ways
- 69-74 **GULNAR HUSEYNOVA** Some considerations on the integrative teaching model of informatics and mathematics in primary education
- 75-77 **SHABNAM ALIYEVA** Methodological features of working on figurative language in reading materials
- 78-84 **KONUL ALIYEVA** Opportunities for using creative and developmental tasks in teaching Informatics
- 85-88 **GUNAY ALIZADE** Some considerations on the impact of organizing lectures, seminars and extracurricular activities on learning outcomes in teaching “Azerbaijani history”
- 89-93 **AYSUN HAJIYEVA** Some problems and solutions in teaching english language for academic purposes in various specialities at undergraduate level in universities
- 94-98 **BABA ALIYEV** The designing model of electronic educational content in the implementation of additional mathematical education on mathematics
- 99-104 **AYGUL SALAYEVA** Mathematical modeling for solving applied problems

PSYCHOLOGY

- 105-107 **FATMA ISLAMLI** The role of the educational environment in the organization of mental processes in young school-aged children
- 108-111 **INJI HUSEYNOVA** Pedagogical and psychological aspects of the development of thinking of schoolchildren

PHILOLOGY

112-115 **KAMAL JAMALOV** Nakhchivan in the creativity of repression victim Yusif Vazir Chamanzaminly

116-118 **ALI GASIMOV** Means of expressing affirmativity in english

HISTORY

119-123 **QORKHMAZ HAJIZADE** Some considerations about the Gobeklitepe monument-changing the view on the course of history

MATHEMATIC AND COMPUTER SCIENCES

124-128 **DILARA RASULOVA** Application of the maximum principle to adjoint boundary value problems and their solution via the method of successive approximations

ART

128-133 **HABIB ALLAHVERDIYEV** About methodical features of the Batal genre

СОДЕРЖАНИЕ

ПЕДАГОГИКА: ТЕОРИЯ И ИСТОРИЯ

- 12-20 **ГУРБАН ГУРБАНЛЫ** Некоторые замечания к научно-практической классификации современных образовательных технологий
- 21-24 **ГЮЛЬМИРА АСАДОВА** Национальное духовное наследие азербайджанского народа: педагогический аспект
- 25-31 **СЮДАБА МАМЕДОВА** Сравнительный анализ моделей обучения на основе проектов и проблемно-ориентированного обучения
- 32-37 **МЮСЛИМ НАЗАРОВ
НИЗАМИ ГУЛИЕВ** К философским особенностям развития образования в информационном обществе
- 38-43 **АРЗУ САФАРОВА
НУРЕВШАН ДЖАФАРОВА** Некоторые соображения о роли решения задач в познавательной активности
- 44-47 **ДУРНА АЛЕКБЕРОВА** Роль педагогической профессиональной культуры в учебном процессе и в отношениях «учитель-ученик»
- 48-52 **КИФАЕТ АХМЕДОВА** Социально-психологические аспекты развития интереса детей к трудовой деятельности
- 53-57 **СЕВДА ГЕЙДАРОВА** К особенностям педагогического оценивания

ПЕДАГОГИКА: МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЯ ДИСЦИПЛИН

- 58-62 **РОВШАН ВЕЛИЕВ** Вопросы установления внутродисциплинарных и междисциплинарных связей при преподавании отдельных содержательных линий по математике в VIII классе
- 63-68 **МИРНАЗИМ СЕИДОВ** Цели и пути их достижения при преподавании темы «Сахароза»
- 69-74 **ГЮЛЬНАР ГУСЕЙНОВА** Некоторые соображения о интегративной модели обучения информатике и математике в начальной школе
- 75-77 **ШЕБНЕМ АЛИЕВА** Методические особенности работы с образным языком в текстах для чтения
- 78-84 **КЁНЮЛЬ АЛИЕВА** Возможности использования творческих и развивающих заданий при преподавании информатики
- 85-88 **ГЮНАЙ АЛИЗАДЕ** Некоторые соображения о влиянии организации лекций, семинаров и внеаудиторных занятий на результаты обучения при преподавании истории Азербайджана
- 89-93 **АЙСУН ГАДЖИЕВА** Некоторые проблемы преподавания английского языка для академических целей и пути их решения
- 94-98 **БАБА АЛИЕВ** Модель проектирования электронного учебного контента для дополнительного обучения математике
- 99-104 **АЙГЮЛ САЛАЕВА** Математическое моделирование для решения прикладных задач

ПСИХОЛОГИЯ

- 105-107 **ФАТМА ИСЛАМЛИ** Роль образовательной среды в формировании психических процессов у младших школьников
- 108-111 **ИНДЖИ ГУСЕЙНОВА** Педагогико-психологические аспекты развития творческого мышления школьников

ФИЛОЛОГИЯ

- 112-115 **КЯМАЛ ДЖАМАЛОВ** Юсиф Везир Чеменземинли и тема Нахчывана
116-118 **АЛИ ГАСЫМОВ** Средства передачи аффирмативности в английском языке

ИСТОРИЯ

- 119-123 **ГОРХМАЗ ГАДЖИЗАДЕ** Некоторые соображения о памятнике Гёбеклитепе, изменившем взгляд на ход истории

МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА

- 124-128 **ДИЛАРА РАСУЛОВА** Применение принципа максимума и метода последовательных приближений для решения задач с кусочно-заданными границами

ИСКУССТВО

- 128-133 **ГАБИБ АЛЛАХВЕРДИЕВ** О методических особенностях батального жанра